Dosarul nr. 4-150/2024 (4-24127500-38-4-08112024)

H O T Ă R Â R E
în numele Legii

24 decembrie 2024 **or.Rezina**

Judecătoria Orhei, sediul Rezina
Instanţa în următoarea componenţă:
Preşedintele şedinţei, judecătorul Eugeniu Russ
Grefier Corina Cebotari
Cu participarea:
Avocatului Victor Coadă
Agentului constatator Dumitru Tarnovschi
În lipsa:
Făptuitorului Vadim Timuș

examinînd în şedinţă de judecată publică, cauza contravenţională în privinţa lui **Timuș Vadim**, născut la *****, IDNP *****, domiciliat în s. *****, r-nul Orhei, celibatar, studii medii incomplete, moldovean, cetăţean al Republicii Moldova, privind învinuirea în comiterea contravenţiilor prevăzute de art.231 alin.(1) și 229 alin.(2) Cod contravenţional,

A C O N S T A T A T:

La data de 06 noiembrie 2024, ora 22:00, Timuș Vadim, conducea motocicleta de model Viper prin s. Otac, r-l Rezina fără număr de înmatriculare și fără a deține dreptul de a conduce.

Acţiunile lui Timuș Vadim au fost calificate de către agentul constatator în baza art.231 alin.(1) Cod contravenţional,”*Conducerea vehiculului deţânând dreptul de a conduce vehicule pentru o categorie necorespunzătoare”* și art.229 alin.(2) Cod contravenţional *”Conducerea unui vehicul care nu a fost înmatriculat în modul stabilit”*.

În ședința de judecată *agentul constatator Dumitru Tarnovschi* a solicitat să fie recunoscut Timuș Vadim în comiterea contravențiilor prevăzute de art. 229 alin. (2) și 231 alin. (1) din Codul contravențional, cu aplicarea unei sancțiuni sub formă de amendă de 9 unități convenționale și 18 unități convenționale. Totodată a invocat că la întocmirea procesului verbal a participat ca reprezentant legal al minorului Tatiana Mursa, care este o cunoscută de familiei a lui Timuș.

Apărătorul făptuitorului minor, avocatul Victor Coadă, în şedinţa de judecată a pledat în vederea declarării nulității procesului verbal cu privire la contravenție, or la caz nu s-a respectat prevederile art.443 alin.(2) Cod contravențional, iar în cazul în care instanța va constatat temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu aplicarea unei măsurii de constrângere cu caracter educativ în privința lui Timuș Vadim.

Făptuitorul minor Timuș Vadim în ședința de judecată nu s-a prezentat, deși a fost citat legal și informat că la ședința de judecată trebuie să se prezinte cu un reprezentant legal, fapt ce se confirmă prin recipisa anexată la materialele cauzei. Prin urmare instanța conducându-se de prevederile art.455 alin.(3) Cod contravențional a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

Verificând procesul verbal cu privire la contravenție sub aspectul îndeplinirii condițiilor de fond și de forma prevăzute de lege pentru valabilitatea sa în coroborare cu mențiunile executorului judecătoresc la materialele dosarului contravențional, instanța de judecată reține următoarele.

În conformitate cu art. 8 alin. (2) din Codul contravențional, este supusă răspunderii contravenționale numai persoana care a săvârșit cu intenție sau din imprudență o faptă prevăzută de legea contravențională.

Potrivit art. 440 alin. (1) din Codul contravențional, constatarea faptei contravenționale înseamnă activitatea, desfășurată de agentul constatator, de colectare și de administrare a probelor privind existența contravenției, de încheiere a procesului-verbal cu privire la contravenție, de aplicare a sancțiunii contravenționale sau de trimitere, după caz, a dosarului în instanța de judecată sau în alt organ spre soluționare.

Conform art. 442 alin. (1) din Codul contravențional, procesul verbal cu privire la contravenție este un act prin care se individualizează fapta ilicită și se identifică făptuitorul. Procesul verbal se încheie de agentul constatator pe baza constatărilor personale și a probelor acumulate, în prezența făptuitorului sau în absența lui.

De asemenea, în conformitate cu prevederile art. 458 alin.(1) din Codul contravențional, examinând cauza contravențională, instanța de judecată este obligată să determine: a) caracterul veridic al contravenției imputate; b) existența cauzelor care înlătură caracterul contravențional al faptei; c) vinovăția persoanei în a cărei privință a fost pornit procesul contravențional; d) existența circumstanțelor atenuante și/sau agravante; e) necesitatea sancționării și, după caz, caracterul sancțiunii contravenționale; f) alte aspecte importante pentru soluționrea justă a cauzei.

Din perspectiva capitolului IV din Cartea I al Codului contravențional, instanța de judecată evidențiază că sancțiunile administrative nu privesc un grup de persoane, ci se adresează tuturor cetățenilor în vederea realizării scopului preventiv și represiv al sancțiunii, iar potrivit art. 38 alin. (4) din legea citată, arestul contravențional poate fi aplicat şi în cazul neexecutării intenționate a unei alte sancțiuni contravenționale, ceea ce conferă faptei natura penală.

La fel, conform art. 421 din Codul contravenţional, contravenţiile menţionate la art. 318 şi 319 se constată de executorul judecătoresc, care este în drept să constate contravenţii şi să încheie procese verbale doar în circumscripţia camerei teritoriale a executorilor judecătoreşti în care îşi are sediul biroul său, iar procesele verbale cu privire la contravenţii se remit spre examinare în fond instanţei de judecată competente.

Astfel, în materie contravențională au fost recunoscute garanțiile procedurale specifice în materie penală în ceea ce privește dreptul la un proces echitabil, printre care și prezumția de nevinovăție, prevăzută de alin. (2) al art. 6 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului (a se vedea *Ziliberberg împotriva Moldovei*, § 35, din 01 februarie 2005; *Angel împotriva României*, § 52, din 04 octombrie 2007 sau *Ozturk împotriva Germaniei* din 21 februarie 1994).

Această împrejurare fundamentează la nivel de principiu că, sarcina probei în procedura contravenționala desfășurată în fața instanței de judecată revine în primul rând

organului constatator și, în condițiile în care acesta face dovada vinovăției, făptuitorul urmează să-și probeze nevinovăția.

În asemenea situație, întru respectarea garanțiilor sus indicate, instanța de judecată va verifica legalitatea și temeinicia procesului verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 453811 (1242599075235336) din 06 noiembrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul IP Rezina Dumitru Tarnovschi.

Sub aspectul legalității procesului verbal, instanța de judecată denotă că, motivele de nulitate absolută a actului atacat pot fi invocate atât de părți, cât și din oficiu de către instanță întru asigurarea respectării principiului legalității și dreptății, consacrate expres în art. 5 și 7 din Codul contravențional.

Legea contravențională prevede redactarea procesului verbal cu privire la contravenție într-o anumită forma *„ad validitatem”*, cu respectarea tuturor prescripțiilor legale de fond și de formă, pentru încheierea sa valabilă, în scopul producerii efectelor juridice, pentru care a fost întocmit, iar în acest context, respectarea exigențelor legale prevăzute la art. 443 al Codului contravențional sunt impuse agentului constatator la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenție prin prisma art. 445 al Codului contravențional.

Instanța de judecată reține că procesul verbal cu privire la contravenție a fost întocmit și perfectat în prezența făptuitorului minor și a unei persoane Tatiana Mursa, care ar fi prietenii cu părinții lui Timuș Vadim, fapt confirmat prin semnăturile acestora, contrar prevederilor art.384 alin.(6) din Codul contravenţional, potrivit căruia, *în conformitate cu prevederile prezentului cod, drepturile minorului se realizează şi de reprezentantul lui legal. Procesului contravenţional se aplică în mod corespunzător prevederile Codului de procedură penală cu privire la drepturile şi obligaţiile reprezentantului legal al minorului*.

Iar art.77 alin.(1) din Codul de procedură penală, *reprezentanţi legali ai (...), bănuitului, învinuitului, inculpatului sînt părinţii, tutorii sau curatorii lor, care reprezintă în procesul penal interesele participanţilor la proces minori sau iresponsabili*.

La caz agentul constatator nu a prezentat instanței de judecată dovada că, Tatiana Mursa a fost desemnată în calitate de curator a minorului Timuș Vadim în conformitate cu art.52-53 Cod civil, iar în lipsa acesteia Tatiana Mursa nici nu putea să aibă calitate de reprezentant legal al minorului Timuș Vadim.

Astfel, instanţa notează că agentul constatator nu s-a conformat dispozițiilor legale şi imperative ale art. 443 alin. (2) din Codul contravențional, potrivit căruia *în cazul în care persoana în a cărei privinţă a fost pornit procesul contravenţional este un minor, în procesul-verbal se va consemna şi numele, prenumele, domiciliul părinţilor sau ale altor reprezentanţi legali.*

Astfel, instanţa iterează că o asemenea omisiune a agentului constatator privind lipsa invitării reprezentantului legal al făptuitorului minor la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie nu mai poate fi apreciată ca fiind irelevantă sau insignifiantă în raport cu fondul cauzei, or în acest mod s-au cauzat repercusiuni evidente dreptului făptuitorului minor la apărare și a reprezentantului legal a acestuia, de a participa la administrarea probelor, să înainteze obiecţii, cereri, demersuri, să ia cunoştinţă de

procesul verbal încheiat de agentul constatator, să ceară completarea lui cu circumstanţele care, în opinia sa, trebuie să fie consemnate şi inclusiv altor garanţii, care sunt imperativ şi expres stipulate în art. 384 alin. (2) din Codul contravenţional.

Mai mult ca atât, conform alin. (3) din ultimul articol, realizarea de către persoana în a cărei privinţă a fost pornit proces contravenţional a drepturilor sale ori renunţarea la realizarea acestor drepturi nu poate fi interpretată în detrimentul persoanei şi nicidecum în opinia instanţei, nu poate avea consecinţe nefavorabile pentru ea.

La fel, potrivit art. 378 din Codul contravenţional, în procesul contravenţional, autoritatea competentă să soluţioneze cauza contravenţională este obligată să asigure părţilor şi altor participanţi la proces deplina exercitare a drepturilor procesuale în condiţiile prezentului cod.

Aşadar, la întocmirea procesului verbal cu privire la contravenţie, prin acţiunile agentului constatator, în lipsa motivelor pentru care s-a recurs la adoptarea acesteia în lipsa unui reprezentant legal al făptuitorului minor, instanţa opinează că legea contravenţională a fost aplicată în mod extensiv, arbitrar, neechitabil şi exclusiv defavorabil faţă Timuș Vadim, fapt interzis de lege, prin ce a încălcat drepturile şi libertăţile constituţionale ale persoanei acuzate, care în final afectează iremediabil şi esenţial fondul cauzei.

În subsidiar, în conformitate cu prevederile art. 445 alin. (2) din Codul contravenţional, este statuat că ***alte încălcări ale art.443*** sau ***ale altor norme imperative*** din prezentul cod, pot să ducă la nulitatea procesului verbal cu privire la contravenţie, doar ***în cazul în care acestea afectează în mod esenţial fondul cauzei***.

Respectiv, conform art. 381 din Codul contravențional, orice persoană are dreptul la satisfacție efectivă din partea instanței de judecată competente împotriva actelor care violează drepturile, libertățile și interesele sale legitime, iar cu referire la probe, art. 425 alin. (6) din acelaşi Cod, consacră că *nu* pot fi admise ca probe *informaţiile acumulate prin încălcarea esenţială a drepturilor şi libertăţilor constituţionale ale persoanei, inclusiv dreptul la apărare*, iar conform alin. (2) din acelaşi articol coroborat cu prevederile art. 442 şi 443 din acelaşi cod, *procesul verbal cu privire la contravenţie reprezintă un mijloc de probă*, prin care au fost stabilite anumite circumstanţe de fapt.

În concordanță cu cele expuse, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a susținut că o acuzație înseamnă nu numai notificarea oficială a unei prezumții că o persoană a comis o faptă penală, dar și orice măsură care afectează substanțial situația suspectului (a se vedea *Padin Gestoso împotriva Spaniei (dec.)*, 8 decembrie 1998).

Prin urmare, instanţa conchide că este obligația pozitivă a autorităților statului de a informa persoana referitor la învinuirea adusă, or înaintarea unei acuzări sunt în corelație directă cu dreptul acuzatului de a participa la cazul de învinuire a sa într-o faptă ilicită.

Concomitent, instanţa relevă că nu poate fi imputată acuzatului în materie penală culpa de neparticipare în cadrul unui procesul, chiar dacă aceste proceduri sunt tangente cu referire la substanţă, precum şi faptul eschivării sale de la examinarea cauzei contravenţionale, în contextul în care autoritățile nu și-au onorat în modul corespunzător obligația de înștiințare a reprezentantului legal al minorului pe marginea intentării procedurii contravenţionale pe numele lui Timuș Vadim, nu i-a fost adusă la cunoștință

învinuirea și nu i-a fost acordată posibilitatea de a-și prezenta alegațiile pe marginea acestora, ca în speţa pendinte.

Având în vedere cele menţionate, în contextul cărora făptuitorul nu mai poate formula apărări de fapt și de drept cu privire la o faptă în privinţa căreia există deja o suspiciune de neautenticitate prin nerespectarea exigențelor legale impuse prin art.443 şi 445 din Codul contravențional, care sunt norme cu referire la procedurale şi esențiale în prezentul caz, din acest considerent, nu se mai impune nici analiza de către instanţă a altor motive de fapt invocate de către agentul constatator sau a probelor prezentate în argumentarea acuzării la cauza contravenţională.

În continuare, potrivit art. 461 alin. (2) din Codul contravențional, procesul contravențional poate fi încetat și în alte cazuri decât cele prevăzute la alin. (1) din acelaşi articol, doar dacă se constată că lipsa unei mențiuni în procesul verbal cu privire la contravenție afectează în mod esențial fondul cauzei și aceasta nu poate fi înlăturată de către instanța de judecată.

În această ordine de idei, instanța de judecată a constatat prezenţa la caz a condiţiilor prevăzute de prevederile art.445 alin.(2) din Codul contravențional în sensul *altor încălcări ale art. 443* şi/sau *altor norme imperative*, la încheierea procesului verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 453811 (1242599075235336) din 06 noiembrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul IP Rezina Dumitru Tarnovschi, motiv pentru care în ordinea art. 461 alin. (2) din acelaşi cod, va dispune încetarea procesului contravenţional în acest caz, pentru ambele învinuiri aduse lui Timuș Vadim, conform art.231 alin.(1) și 229 alin.(2) Cod contravenţional.

Concomitent, din cuprinsul art.462 din Codul contravențional rezultă că, atunci când examinează cauza contravențională, instanța de judecată trebuie să pronunțe una din aceste două soluții: a) încetarea procesului contravențional sau b) declararea vinovăției persoanei care a comis contravenția imputată și, după caz, stabilirea sancțiunii contravenționale, aplicarea măsurii de siguranță sau înlăturarea executării sancțiunii.

Prin urmare, în circumstanțele de fapt și de drept enunțate, procesul verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 453811 (1242599075235336) din 06 noiembrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul IP Rezina Dumitru Tarnovschi urmează a fi anulat, iar procesul contravențional intentat de către agentul constatator în privința lui Timuș Vadim, pe semnele contravențiilor prevăzute art.231 alin.(1) și 229 alin.(2) Cod contravenţional, urmează a fi încetat, din motiv că există alte circumstanţe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu poate fi înlăturate de către instanța de judecată.

În baza celor prezentate și având în vedere prevederile articolelor 425 alin. (6) lit. c), 445 alin. (2), 460, 461 alin. (2) şi 462-463 din Codul contravențional, instanța de judecată,

h o t ă r ă ş t e:

Se declară nul procesul verbal cu privire la contravenție cu seria și nr. MAI06 453811 (1242599075235336) din 06 noiembrie 2024, încheiat de către agentul constatator din cadrul IP Rezina Dumitru Tarnovschi pe semnele contravențiilor prevăzute de art.231 alin.(1) și art.229 alin.(2) Cod contravenţional, în privinţa lui Timuș

Vadim, din motivul admiterii de agentul constatator a încălcărilor prevăzute de art.443 şi ale altor norme imperative, care afectează în mod esenţial fondul cauzei.

Se încetează procesul contravențional pornit în privința lui **Timuș Vadim**, inițiat pe semnele contravențiilor prevăzute de art.231 alin.(1) și art.229 alin.(2) Cod contravenţional, din motiv că există alte circumstanţe care afectează în mod esențial fondul cauzei și acestea nu pot fi înlăturate de către instanța de judecată.

Hotărârea poate fi atacată cu recurs, în termen de 15 (cincisprezece) zile, la Curtea de Apel Nord, prin intermediul Judecătoriei Orhei, sediul Rezina.

Hotărârea integrală este pronunțată în ședința publică la 24 decembrie 2024, la ora 11 şi 00 min.

Preşedintele şedinţei,
Judecătorul /semnătura/ Eugeniu Russ

Copia corespunde originalului,
Judecător Eugeniu Russ